

VÝROČNÁ SPRÁVA FY25

WWF Slovensko

OBSAH

HLAS PRÍRODY V ČASE NEISTOTY

NAŠE POSLANIE, CIELE A VÍZIA

VELKÉ ŠELMY

VODA

LESY

OPEĽOVAČE

KDE STE NÁS MOHLI VIDIEŤ (PODUJATIA)

SPOLU DOKÁŽEME VIAC (PARTNERSTVÁ)

NAŠI PODPOROVATELIA

WWF V MÉDIÁCH

FINANČNÉ ÚDAJE

HLAS PRÍRODY V ČASE NEISTOTY

Uplynulý rok sa niesol v znamení veľkých aj malých činov - a najmä ľudí, ktorí naplno vnímajú bezprecedentný a stále sa zvyšujúci tlak na našu prírodu. Vlky sa zabíjajú v desiatkach, medvede v stovkách a naše národné parky prichádzajú o drevo v tonách. Ale práve v tejto výnimočnej situácii sa objavujú „Frodovia“, ktorým záleží na našej „Krajinke“. Ľudia, ktorí sa rozhodli niečo zmeniť, zachrániť, či zveľadiť.

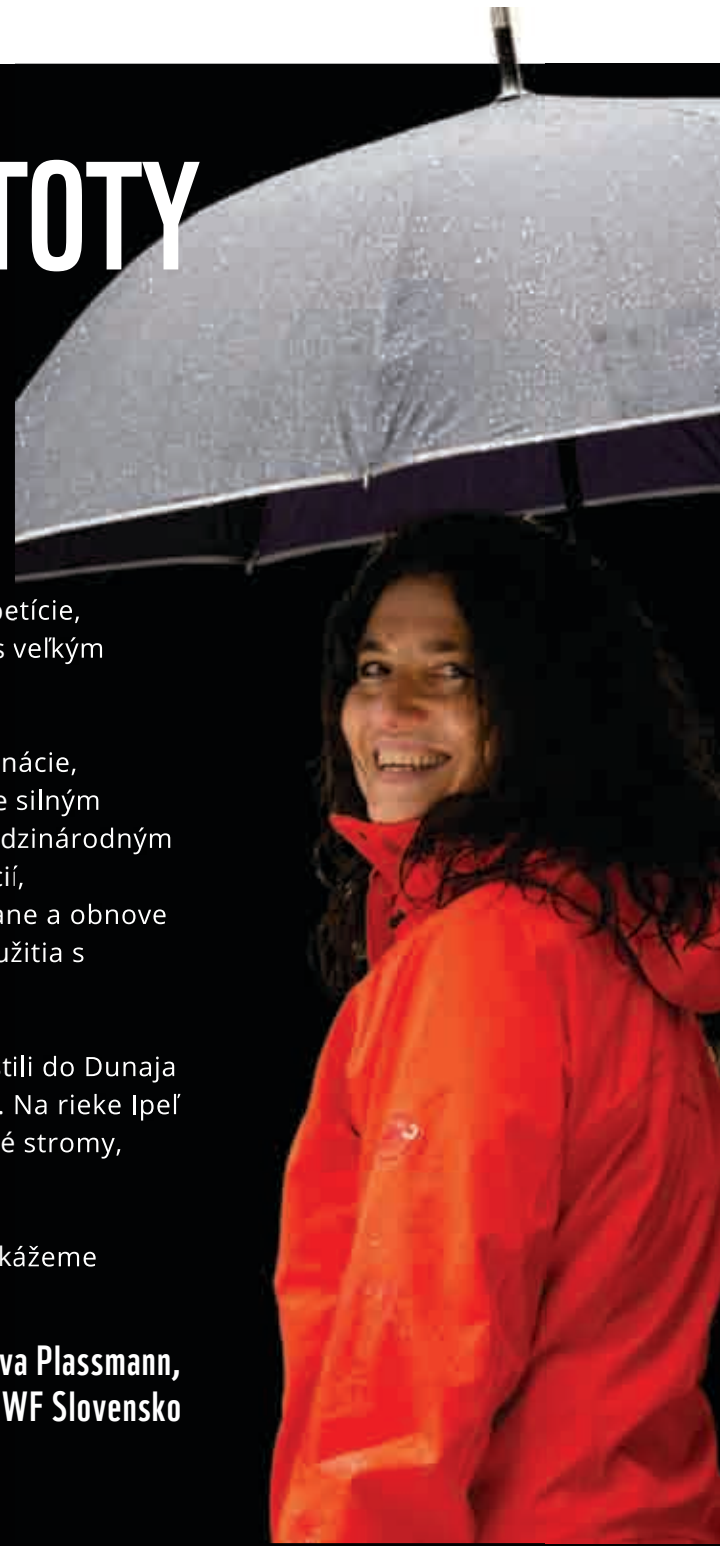
Najvýznamnejšie úspechy WWF Slovensko sú preto spojené práve s ľuďmi a partnermi, ako sú starostovia, vedci, farmári, lesníci a firmy. Ale najmä s našimi podporovateľmi, ktorí sa podpísali pod petície, či prispeli napr. na ochranu rýsa alebo opeľovačov. Ochrana prírody dnes stojí na týchto ľuďoch, ktorí s veľkým úsilím chránia prírodné klenoty našej „Krajinky“.

WWF Slovensko počas minulého roka bojovala za záchranu národných parkov, pripomienkovali sme zonácie, upozorňovali na „deštrukčné“ zmeny v zákonoch a vďaka Vašej podpore a podpisom pod petíciami sme silným hlasom za zachovanie prírody Slovenska. Avšak i napriek hlasu verejnosti, vedeckým poznatkom, či medzinárodným záväzkom stále vidíme jej ničenie. WWF Slovensko však bojuje ďalej – sledujeme pozorne kroky inštitúcií, upozorňujeme na pochybenia a spolupracujeme s našimi partnermi a odborníkmi. Pracujeme na ochrane a obnove lesov, vodných tokov a mokradí, na preventívnych opatreniach pre farmárov, ktoré budú zárukou spolužitia s veľkými šelmami.

Ale ochrana prírody nie je len o zápase – je aj o budovaní budúcnosti. Spoločne s partnermi sme vypustili do Dunaja 12 000 mladých jeseterov, vysadili tisíce stromov a pokračovali v monitoringu rýsa v Slovenskom krase. Na rieke Ipeľ pracujeme na vyhlásení súkromného chráneného územia a na Spiši sme identifikovali vzácne biotopové stromy, ktoré spolu s Vami ochránime pred výrubom.

Veríme v krajinu, kde ľudia žijú v harmónii s prírodou. Veríme, že práve vďaka Vám a Vašej podpore dokážeme ochrániť prírodu Slovenska pre ďalšie generácie. Ďakujeme, že ste s nami!

Miroslava Plassmann,
riaditeľka WWF Slovensko

NAŠE POSLANIE,

CIELE A VÍZIA

WWF (Svetový fond na ochranu prírody, angl. World Wide Fund for Nature) je jednou z najväčších nezávislých organizácií na svete zameraných na ochranu prírody a životného prostredia. Organizácia vznikla v roku 1961, má vyše päť miliónov podporovateľov a globálnu sieť vo viac ako 100 krajinách naprieč šiestimi kontinentmi. Viac ako 60 rokov pracujeme na tom, aby sme zastavili zhoršovanie stavu prírodného prostredia našej planéty a spolupodielali sa na vytváraní sveta, kde budú ľudia žiť v harmonickom spojení s prírodou.

WWF na Slovensku

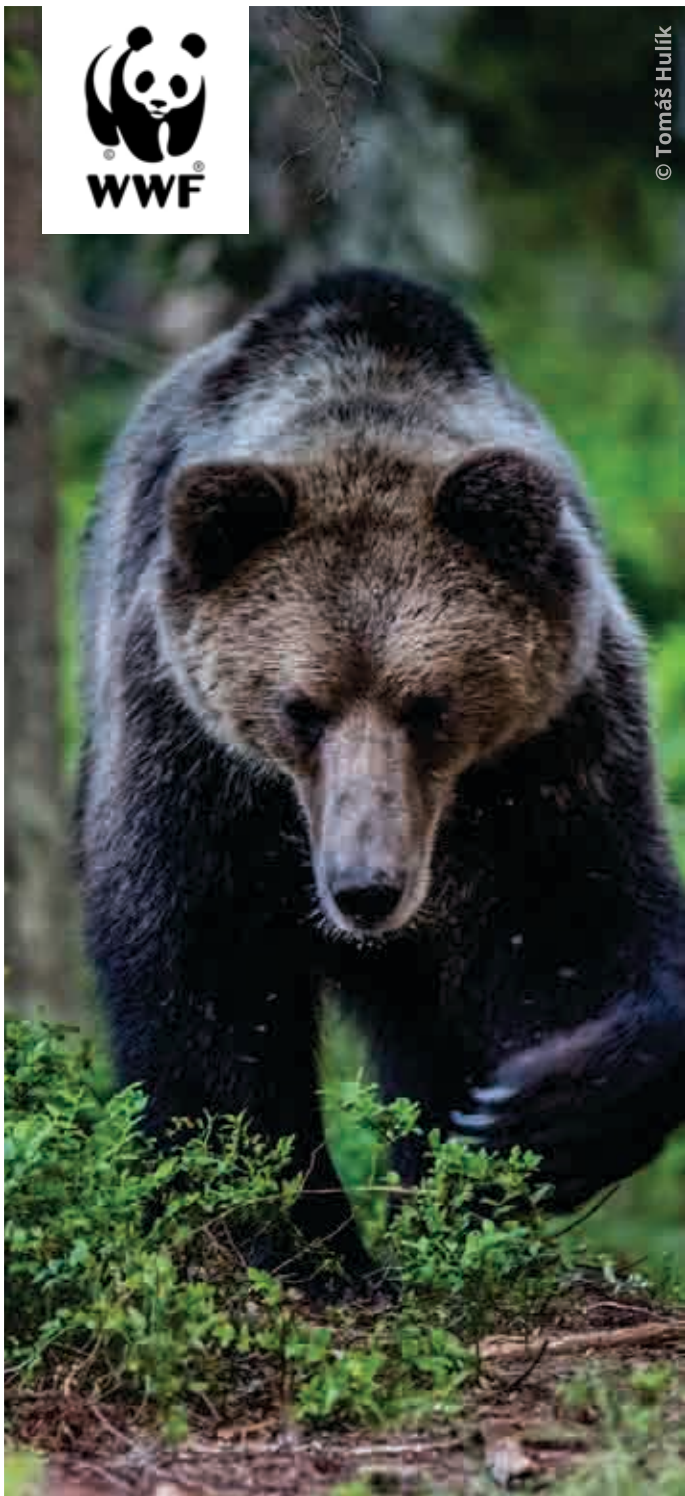
V roku 2014 sme rozšírili naše pôsobisko aj na Slovensku a od roku 2019 tu vykonávame svoju činnosť ako registrovaná organizácia. Aktívne hľadáme spôsoby ako zabrániť zmene klímy, nedostatku vody či strate biodiverzity. Vytvárame partnerstvá s vedeckými inštitúciami, odbornými a občianskymi organizáciami, ale aj firmami, ktoré majú snahu zmeniť svoj prístup k využívaniu prírodných zdrojov. Presadzujeme opatrenia, ktoré pomôžu ľuďom žiť udržateľne a v súlade s limitmi našej planéty.

Tím WWF Slovensko sa prioritne sústreďuje na tri oblasti – na ochranu lesov, vôd a voľne žijúcich živočíchov. V posledných rokoch však rozvíjame aj ďalšie témy. Do centra našej pozornosti sa čoraz viac dostáva ochrana prírody v práve a podpora opelujúceho hmyzu, ktorý je významný pri produkcii mnohých poľnohospodárskych plodín, aj pre celkové zachovanie prírodnej rozmanitosti.

© Tomáš Hulík

© Lukáš Holásek

© Chris Martin Bahr / WWF

VELKÉ ŠELMY

HĽADAJME PRÍČINY, NIE JEDNODUCHÉ RIEŠENIA

Veľké šelmy, ako sú **rys ostrovid**, **vlk dravý** či **medveď hnedý** sú symbolom karpatskej divočiny a na Slovensku patria medzi druhy európskeho významu. Majú nenahraditeľnú úlohu v udržiavaní zdravých a vyvážených ekosystémov.

Dnes však čelia vážnym hrozbám: pytliactvu, strate prirodzeného prostredia či čoraz častejším konfliktom s človekom. Práve preto je ich ochrana a hľadanie spôsobov pokojného spoluzitia jednou z hlavných priorít WWF Slovensko.

V súčasnosti spoločnosť najviac vníma konflikty s populáciami medveďa a vlka v horských a podhorských oblastiach.

Vo WWF Slovensko sa preto zameriavame na odhaľovanie a riešenie príčin týchto konfliktov. Jedine tak môže dôjsť k náprave a zmierneniu problémov a tiež k zlepšovaniu vzájomného spoluzitia človeka a veľkých šeliem.

© Jakub Krška

MONITORING RYSA

Rys ostrovid je jedným z najtajomnejších predátorov, ktorí sa potulujú našimi lesmi. Vďaka moderným technológiám a metódam monitoringu však dokážeme získať množstvo dôležitých údajov o jeho správaní a pohybe.

V rámci cezhraničného projektu LECA, ktorý sa venuje podpore spolunažívania a ochrany veľkých šeliem v Karpatoch, sme mali počas dvoch sezón možnosť monitorovať **výskyt rysa v slovensko - maďarskom pohraničí**. V spolupráci so Správou Národného parku Slovenský kras, Štátnou ochranou prírody SR, Technickou univerzitou vo Zvolene ako aj našimi maďarskými partnermi - WWF Maďarsko a Národným parkom Bükk, sme nielen monitorovali pohyb tohto nenápadného živočícha, ale aj školili odborníkov, aby bolo získanie a výmena údajov ešte efektívnejšie.

Monitoring rysa nie je len technická záležitosť – je to predovšetkým nástroj na ochranu prírody. Sledovanie jeho pohybov nám pomáha pochopiť, ako sa prispôsobuje zmenám v prostredí, ako využíva svoje teritórium a ako sa vysporiadava s hrozbami, ako sú strata biotopov alebo nelegálny lov.

LOV VLKA NEZNIŽUJE ŠKODY

V januári 2025 začala platiť novelizovaná vyhláška Ministerstva životného prostredia SR, ktorá opäť umožnila lov vlka na Slovensku. Spolu s ďalšími ochranárskymi organizáciami a vedeckými inštitúciami sme tento krok ostro kritizovali a vyzvali vládu, aby lov zrušila. Namiesto tohto neefektívneho a neodborného riešenia sme apelovali na **zavádzanie účinných preventívnych opatrení**, ktoré farmárom skutočne pomáhajú chrániť ich hospodárske zvieratá.

Iniciovali sme hromadnú pripomienku k návrhu vyhlášky a otvoreným listom sme vyzvali poľovníkov, aby lov vlka odmietli. Napriek týmto snahám bolo počas januárovej poľovnej sezóny zastrelených až 23 vlkov.

Vlk je chránený druh. Je to sanitár lesa a je mimoriadne dôležitý pre udržiavanie rovnováhy v prírode. Jeho prínos vysoko prevažuje nad škodami, ktoré spôsobuje a ktorým sa dá zavedením vhodných opatrení zabrániť. WWF Slovensko bude aj naďalej aktívne presadzovať celoročnú ochranu vlka a podporovať riešenia, ktoré sú založené na vedeckých poznatkoch a umožňujú harmonické spolunažívanie človeka s veľkými šelmami v krajine.

© WWFSK

KADIAĽ KRÁČAJÚ VEĽKÉ ŠELMY

ČLOVEK A MEDVEĎ: Príčiny narastajúcich konfliktov

Príčiny konfliktov medzi človekom a našou najväčšou šelmou boli **desaťročia zanedbávané**, čo postupne viedlo k súčasnej vypätej situácii. Chýbajúca podpora pre farmárov a včelárov, narastajúci turizmus v tichých prírodných oblastiach, nezabezpečený odpad či nevhodné praktiky pri prikrmovaní zveri – to všetko prispelo k zmene správania medvedov a rastúcej obave verejnosti.

Radikálne návrhy na odstrel medvedov v stovkách kusov neriešia príčiny konfliktov, nevychádzajú z reálnych dát a ich výsledky sú viac ako otáznne. V spolupráci s ďalšími organizáciami sme preto v apríli vyzvali ministra životného prostredia Tomáša Tarabu, aby **zastavil plošný odstrel 350 medvedov** a začal realizovať koncepčné a zmysluplné preventívne opatrenia.

Jednoduché riešenia nefungujú pri zložitých problémoch, preto je dôležité pozerieť sa na ich príčiny a pochopiť celý kontext. Aj z tohto dôvodu sme začiatkom leta pripravili informačnú kampaň pre širokú verejnosť.

V spolupráci s **ilustrátorkou Máriou Čorejovou** sme uverejnili sériu niekoľkých ilustrovaných videí, ktoré jemnou a výtvarnou formou ukazujú, prečo dochádza k stretom človeka s medveďom.

Presadzujeme systematickú prevenciu, monitoring a vzdelávanie, ktoré sú jedinou cestou k dlhodobému spolužitiu človeka s veľkými šelmami.

V rámci medzinárodného projektu ForestConnect sme sa počas zimy 2024/2025 zapojili do prípravy a realizácie prvého celoplošného zimného monitoringu veľkých šeliem v Národnom parku Slovenský raj.

Spolu s pracovníkmi správy parku a ďalšími záujmovými skupinami z územia sme prešli 39 transektov, na ktorých sme zaznamenali stopy všetkých našich veľkých šeliem – vlka, rysa, medveďa aj mačky divjej.

Zozbierané údaje budú slúžiť na identifikáciu migračných koridorov veľkých šeliem a posúdenie ich priechodnosti v území národného parku.

PRÁVNA OCHRANA ŠELIEM

HROMADNÁ PRIPOMIENKA K OCHRANE VLKA

Spoločne s organizáciami Aevis a My sme les sme v novembri 2024 pripravili hromadnú pripomienku k návrhu vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktorá umožnila lov vlka počas poľovnej sezóny 2024/2025. Vyjadrili sme zásadný nesúhlas s touto vyhláškou a varovali sme pred vážnymi následkami pre slovenskú prírodu.

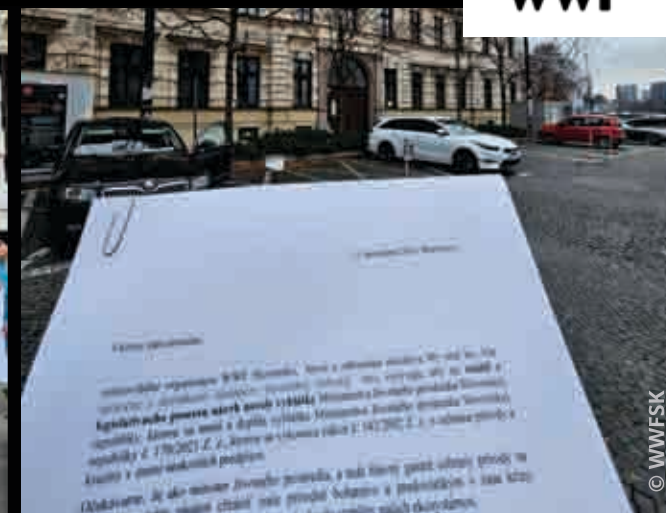
Hromadná pripomienka získala širokú podporu verejnosti, avšak túto skutočnosť ministerstvo nezohľadnilo a nezobralo do úvahy ani odborné argumenty, ktoré jasne poukazujú na neúčinnosť plošného odstrelu pri znižovaní škôd na hospodárskych zvieratách.

PROTEST PRED MINISTERSTVOM ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Nesúhlas so strieľaním vlkov sme v januári prišli vyjadriť aj priamo pred budovu Ministerstva životného prostredia SR. Jednotne, spolu s ďalšími ochranárskymi organizáciami sme rozvinuli transparenty s jasnými odkazmi proti tomuto nezmyselnému rozhodnutiu. Silným momentom boli symbolicky krvavé vlčie stopy vedúce k budove ministerstva ako aj obraz fotografie mláďaťa vlka ako darček pre ministra.

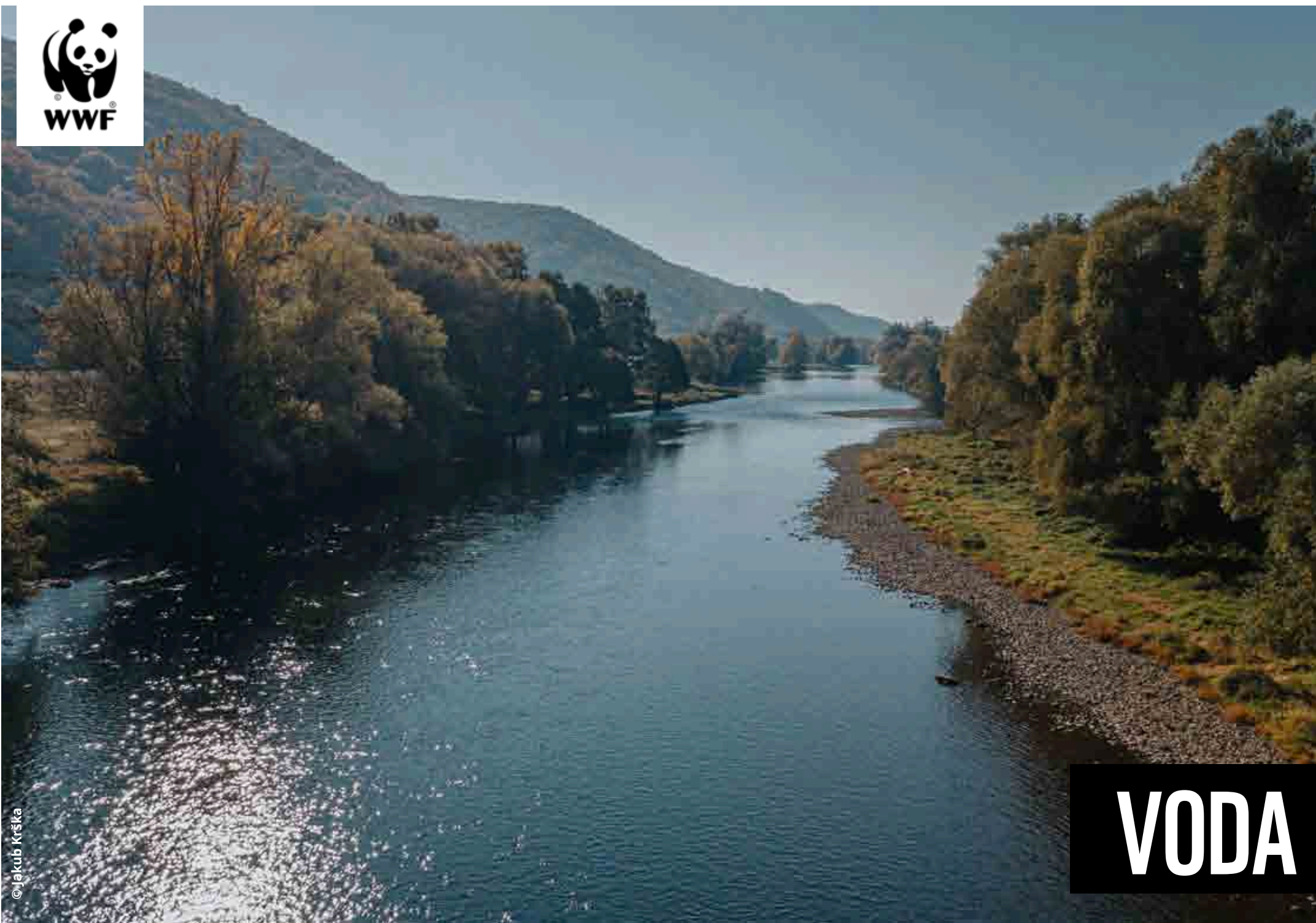
Ako uviedol zástupca WWF Slovensko Milan Janák: *“Ministerstvo ignoruje odborné argumenty a vedecké poznatky. Požadujeme okamžité zastavenie lovu vlka a aby rozhodovanie o jeho ochrane vychádzalo z faktov, nie z politických záujmov.”*

OTVORENÝ LIST MINISTROVI S PODPOROU 60 VEDCOV

Za zachovanie celoročnej ochrany vlka dravého pridalo svoj podpis aj viac ako 60 vedcov a odborníkov. V otvorenej výzve vyjadrili hlboké znepokojenie nad ignorovaním vedeckých štúdií a analýz, ktoré ministerstvo odmietlo zohľadniť pri návrhu novely vyhlášky umožňujúcej lov vlkov.

Podľa odborníkov by kvóta odstrelu 74 vlkov mohla znamenať stratu 12 až 24 % populácie vlka na Slovensku. Takýto zásah môže narušiť štruktúru svoiriek, zhoršiť ich schopnosť loviť prirodzenú korisť a viesť k nárastu útokov na hospodárske zvieratá. Vedci zároveň upozorňujú, že ministerstvo namiesto investícií do prevencie škôd presadzuje plošné riešenia, ktoré môžu situáciu ešte zhoršiť.

© Jakub Kršika

VODA

AJ TAKTO SME BRÁNILI NAŠE RIEKY

Zaslali sme pripomienky k **5** legislatívnym návrhom, koncepciám a štúdiám, pri ktorých sme hájili ochranu a obnovu riek.

Spolu s partnermi sme usporiadali **9** stretnutí, workshopov a konferencií pre odborníkov.

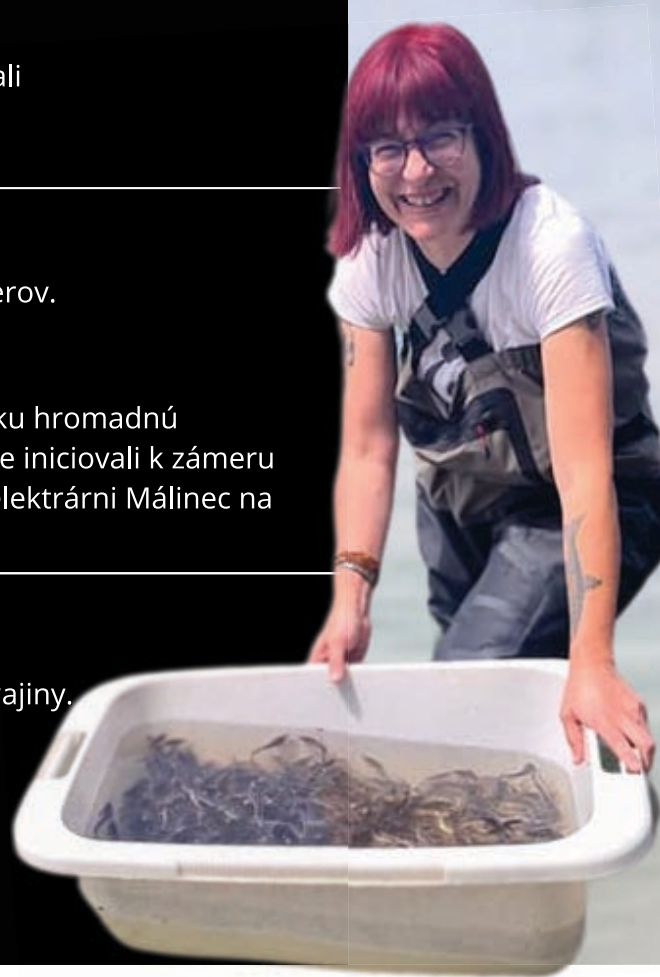
Zorganizovali sme **14** podujatí pre verejnosť, kde sme informovali ako a prečo chránime rieky.

Spolu s partnermi sme vypustili do Dunaja **12 000** mladých jeseterov.

Vo veľmi krátkom čase až **11 944** ľudí podpísalo občiansku hromadnú pripomienku, ktorú sme iniciovali k zámeru prečerpávacej vodnej elektrárni Málinec na Podpoľaní.

Spustili sme kampaň **Príroda pozná riešenia**, ktorá upriamuje pozornosť na prírode blízke riešenia pre obnovu krajiny.

Zasiahla viac ako **1 626 279** sledovateľov a sledovateľiek

PRÍPRAVA SÚKROMNÉHO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA

© Miroslav Očadlík

Pomáhame pri príprave nového súkromného chráneného riečného územia „Chránený areál Niva Ipľa pri Brezničke“. Spolupracujeme s odbornými organizáciami a najmä samotným vlastníkom pozemkov pánom **Jánom Gáborom** na administratívnych krokoch, ktoré sú nevyhnutné pre jeho oficiálne vyhlásenie.

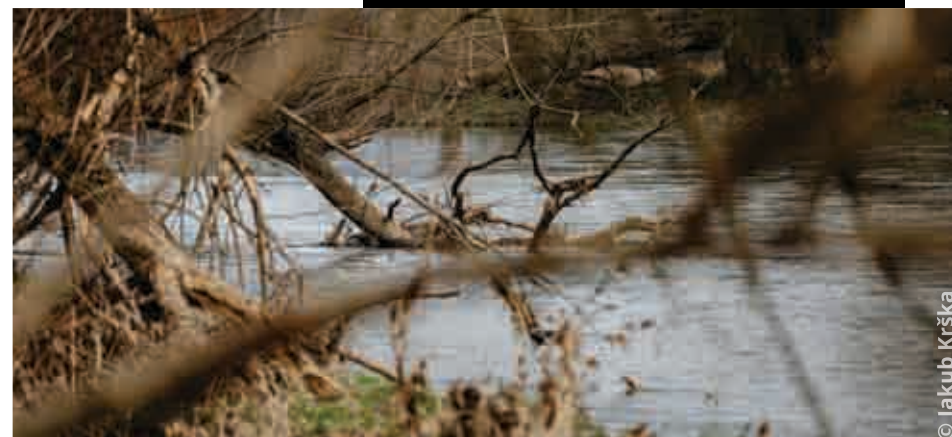
Územie je významné výskytom chránených druhov a zachovalou riečnou krajinou. Jedným z najvýznamnejších botanických druhov, ktorý tu môžete nájsť, je však určite korunkovka strakatá (*Fritillaria meleagris*), ktorá rastie a je viazaná na prostredie podmáčaných lúk.

Ako súčasť prípravy sme sa tento rok spolu s dobrovoľníkmi zúčastnili čistenia brehov Ipľa.

BEŇADICKÉ ALÚVIUM HRONA

Na jar 2025 sme s obyvateľmi a zástupcami obce Hronský Beňadik opäť čistili približne 5-kilometrové územie Beňadického alúvia Hrona od naplaveného odpadu. Toto vzácne územie je ukážkou toho, ako si vedía občania a samospráva vážiť prírodné poklady vo svojom okolí. Obec Hronský Beňadik tu pred dvomi rokmi vyhlásila **prvé riečne chránené územie na Slovensku**. Takýto typ chráneného územia môže vyhlásiť obec všeobecne záväzným nariadením na pozemku vo svojom katastrálnom území, ktorý je vo vlastníctve obce alebo na inom pozemku po dohode s jeho vlastníkom. Vďaka spolupráci s miestnou samosprávou, iniciatívou Za živé rieky a dobrovoľnými hasičmi sa podarilo vyzbierať desiatky vriec odpadu.

© Jakub Krška

12 000 JESETEROV V DUNAJI

V júni sme spolu s Juhočeskou Univerzitou v Českých Budějoviciach a ďalšími partnermi projektu LIFE Living Rivers vypustili do Dunaja **12 000 mladých jedincov jesetera malého** – posledného pôvodného druhu jesetera, ktorý na Slovensku ešte prežíva. Išlo už o druhé hromadné vypúšťanie juvenilov za posledné 3 roky. Všetky ryby boli farebne označené, aby sme mohli sledovať ich pohyb a prežitie. Ide o dôležitý krok k návratu tejto prehistorickej ryby do našich riek a k obnove ich prírodnej rozmanitosti.

PRESTÍŽNY EURÓPSKY PROJEKT

Stali sme sa súčasťou prestížneho európskeho **projektu Danube Lifelines**, ktorý je financovaný z programu Horizont Europe. Projekt spája popredné univerzity, výskumné inštitúcie a environmentálne organizácie s cieľom obnoviť riečne ekosystémy v povodí Dunaja a posilniť ich odolnosť voči zmene klímy. Zameriava sa najmä na ochranu a obnovu lužných lesov, mokradí a migračných trás rýb, ako je napríklad mrena severná či hlavátka podunajská. Aktivity sa sústreďujú v 8 pilotných lokalitách v 7 krajinách a sme hrdí, že môžeme byť súčasťou tohto úsilia o zdravšie rieky a krajinu.

MESTÁ A VODA: Nové riešenia

V decembri sme spolu s odborníkmi otvorili diskusiu o tom, ako efektívne hospodáriť so zrážkovou vodou v mestskom prostredí. Predstavili sme víziu miest, kde dažďová voda neodteká do kanalizácie, ale je zadržovaná a využívaná – napríklad na zavlažovanie zelene či dopĺňanie podzemných vôd. V rámci projektu Restoriver sme poukázali na konkrétne riešenia, ktoré môžu mestám pomôcť adaptovať sa na zmenu klímy a zároveň zlepšiť kvalitu života obyvateľov.

CHRÁNENÉ ÚZEMIE AJ V ŠÁŠOVSKOM PODHRADÍ

Spolu s mestom Žiar nad Hronom pripravujeme vyhlásenie nového obecného chráneného územia v lokalite Šášovské Podhradie. Navrhované územie s pracovným názvom Šášovské alúvium zahŕňa približne 3,8 km dlhý úsek rieky Hron vrátane brehových porastov.

WWF Slovensko v spolupráci s mestom pripravuje odborné podklady a podieľa sa na administratívnych krokoch potrebných na vyhlásenie územia. Našu organizáciu v procese zastupuje kolegyňa Martina Paulíková, ktorá koordinuje prípravu podkladov pre návrh všeobecne záväzného nariadenia a komunikáciu s partnermi. Cieľom je vytvoriť funkčný model ochrany, ktorý bude rešpektovať prírodu aj potreby miestnej komunity.

© Martina Paulíková

MAPOVALI SME OKOLIE HRONA

Hron prešiel za posledných 50 rokov zmenami, z ktorých sa viaceré negatívne podpísali na jeho ekologickom stave. **Hľadáme preto lokality** vhodné na obnovu alebo oživenie riečnej krajiny, ako napríklad suché ramená, do ktorých by znova mohla prúdiť voda. Sprietočnené ramená sú škôlkou pre mladé ryby a fungujúci lužný les zadržiava a čistí riečnu vodu. Takto ozdravené kúsky krajiny pomáhajú budovať jej odolnosť v časocho výrazného sucha a extrémnych povodní.

© Kristína Bočková

VRÁŤME VODU TAM, KAM PATRÍ. DO KRAJINY

KEDYSI MOKRADE A ŽIVÉ RIEKY ZADRŽIAVALI VODU V KRAJINE.
DNES ICH POTREBUJEME OBNOVIŤ.

RIEČNE MEANDRE PRIRODZENE
SPOMAČUJÚ TOK VODY, UMOŽŇUJÚ JEJ
VSAKOVANIE DO PŮDY A DOPŇŤAJÚ ZÁSObY
PODZEMNEJ VODY. MOKRADE OCHLADZUJÚ
PROSTREDIE, ZMIERNUJÚ POVODNE A
VYTVÁRAJÚ PRIESTOR PRE BIODIVERZITU.

PREČO SME SA OCITLI V KRÍZE VODY?

ZREGULOVALI SME RIEKY, ODVOONILI MOKRADE A STRATILI VODU.
ZA DESAŤROČIA SME KRAJINU PRESTAVALI TAK, ABY VODA ČO NA JRYCHLEJŠIE
ODTIEKLA. DNES ZA TO PLATÍME.

VÝSLEDOK? VODA NEZOSTÁVA TAM,
KDE JU NAJVIAC POTREBUJEME.

PRIRODE BLÍZKE RIEŠENIA OBNOVUJÚ TO, ČO KEDYSI
FUNGovalo PRIRODZENE – MOKRADE, MEANDRE,
ZELEŇ V KRAJINE.

MAPUJTE S NAMI RIEČNE BARIÉRY

© Jakub Krška

DIGITÁLNA KAMPAŇ: PRÍRODA POZNÁ RIEŠENIA

Naša krajina čelí čoraz častejšie suchám, prívalovým dažďom a povodňami. Teploty rastú, zrážky sú nevyspytateľné. Letá sú horúcejšie, jari suchšie, zrážky prichádzajú menej pravidelne, ale o to intenzívnejšie. Pôda nestíha vodu prijať, lesy a polia ju nedokážu zadržať. Nejde len o vzdialenú budúcnosť – to všetko sa deje už dnes.

Aj preto sme začiatkom leta 2024 spustili **digitálnu kampaň**, ktorá mala zvýšiť povedomie **o prírode blízkych spôsoboch zadržiavania vody v krajine**. Tieto riešenia sú súčasťou konceptu nature-based solutions a predstavujú najúčinnější spôsob, ako obnoviť schopnosť krajiny zadržiavať vodu.

Naša príroda už pozná odpovede – stačí jej pomôcť.

Naším cieľom bolo **vzdelávať verejnosť** a rozvinúť diskusiu o tom, prečo je dôležité obnovovať prirodzené procesy v krajine. Online prieskum WWF Slovensko ukázal, že väčšina obyvateľov nevie, čo sú prírode blízke opatrenia, a mnohí stále považujú reguláciu riek za správny spôsob starostlivosti o vodné toky.

Pripravili sme preto sériu príspevkov a videí, ktoré ukazovali konkrétne opatrenia – od obnovy mokradí až po revitalizáciu tokov – a vysvetľovali, prečo sú dôležité. Všetky materiály smerovali na špeciálnu stránku „**Príroda pozná riešenia**“, kde si návštevníci môžu prečítať viac o tom, ako tieto opatrenia fungujú a aký majú prínos pre krajinu aj ľudí.

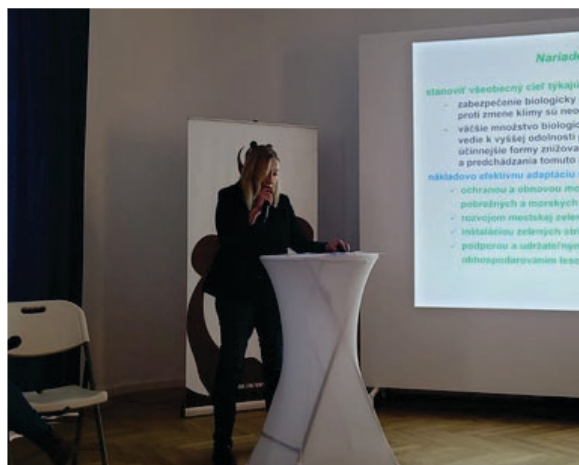

V rámci projektu **Open Rivers Programme** sme pripravili krátky film o mobilnej aplikácii **AMBER Barrier Tracker**, ktorá umožňuje verejnosti jednoducho zaznamenávať prekážky na slovenských riekach. Aplikácia pomáha zhromažďovať dôležité údaje o migračných bariérach, ktoré bránia voľnému toku vody a pohybu vodných živočíchov.

Všetci môžeme prispieť k obnove riek – stačí si stiahnuť **aplikáciu AMBER** a počas prechádzky pri rieke zaznamenať prekážky, na ktoré narazíme. Pozorovania pomôžu odborníkom lepšie plánovať obnovu riek a zlepšiť ich priepustnosť pre ryby a ďalšie vodné organizmy.

SEMINÁR: Nové predpisy EÚ

Ako prví na Slovensku sme predstavili detaily nového európskeho **Nariadenia o obnove prírody** (Nature Restoration Regulation), ktoré bolo schválené v auguste 2024. Seminár sme zorganizovali v Bratislave v rámci projektu LIFE Living Rivers a zúčastnilo sa ho 50 odborníkov z rôznych sektorov. Diskutovali sme o cieľoch nariadenia, jeho dopadoch na Slovensko a o príprave Národného plánu obnovy. Prednášali odborníci z WWF Slovensko, Ministerstva životného prostredia ČR, SVP, š.p., DAPHNE a ďalších inštitúcií.

SEMINÁR: Obnova lužnej krajiny

Na jar sme zorganizovali **odborné podujatie** v Ekocentre Čunovo, ktoré bolo venované prirodzeným funkciám riek a možnostiam obnovy lužnej krajiny. Viac ako 50 účastníkov – odborníkov, zástupcov samospráv, štátnej správy aj neziskového sektora – diskutovalo o tom, ako možno riečne krajiny lepšie pripraviť na dôsledky zmeny klímy. Súčasťou programu boli aj prezentácie príkladov dobrej praxe a prehliadka expozície o lužnej krajine. Podujatie sa uskutočnilo v rámci projektu **RESTORIVER**, ktorý spája sedem krajín povodia Dunaja s cieľom zosúladiť ochranu prírody s hospodárskymi potrebami.

FILM DUNAJ: 204km za 4 dni

Náš kolega Miro z WWF Slovensko spolu s Mirou zo združenia BROZ prebehli celý slovenský úsek Dunaja – **204 km za 4 dni** – ako súčasť natáčania dokumentárneho filmu Dunaj režiséra Viliama Bendíka. Film spája športovú výzvu s témou ochrany rieky, jej lužných lesov a biodiverzity, a poukazuje na bariéry, ktoré Dunaj ohrozujú. Príbeh doplní kajakár Tomáš, ktorý rieku prepádluje proti prúdu. Na výrobu filmu stále prebieha **verejná zbierka** a hľadáme aj sponzorské partnerstvá.

PRÁVNÁ OCHRANA NAŠICH VÔD

OBČIANSKA HROMADNÁ PRIPOMIENKA K VE MÁLINEC

V spolupráci s obyvateľmi Podpoľania a organizáciou VIA IURIS sme sa spolupodievali na príprave **občianskej hromadnej pripomienky** k výstavbe **prečerpávacej vodnej elektrárne Málinec**.

Cieľom bolo upozorniť na netransparentný proces a vážne environmentálne riziká projektu, ktorý sa má realizovať v ochrannom pásme vodnej nádrže na pitnú vodu. Projekt nikto nepredstavil miestnym ľuďom a neprizval ich do diskusie.

Hromadnú pripomienku podpísalo takmer 12 000 ľudí.

VÝZVA ODBORNÍKOV NA ZÁCHRANU DUNAJSKÉHO KORYTA

Pripojili sme sa k **výzve 27 odborníkov** za záchranu pôvodného koryta Dunaja a jeho ramennej sústavy. Spolu s vedeckou komunitou, ochranármi a ďalšími organizáciami sme podporili otvorenú výzvu pre Ministerstvo životného prostredia SR, aby zastavilo plánované prehradenie pôvodného koryta Dunaja v rámci projektu **Insula Magna**.

Výzva upozorňovala na riziká spojené s výstavbou hrádzí. Znamenalo by to významné poškodenie základných vodohospodárskych funkcií Dunaja, zvýšenie rizika ničivých povodní, stratu 40 km voľne tečúcej rieky a unikátneho riečného ekosystému jej vnútrozemskej delty.

PRIPOMIENKY K STRATEGICKÝM DOKUMENTOM OCHRANY VÔD

V uplynulom období sme sa aktívne zapojili do viacerých legislatívnych a plánovacích procesov, ktoré majú zásadný vplyv na budúcu ochranu vôd a krajiny na Slovensku.

Spolu s partnermi sme predložili odborné pripomienky ku koncepcii územného rozvoja Slovenska, podieľali sme sa na znení hromadnej pripomienky k Stavebnému zákonu a zaslali sme aj návrhy na dopracovanie Krajinoplánovacej štúdie ku KURS.

PODPORA LESOV V ČÍSLACH

Identifikovali sme **41 111** hektárov lesov s veľkým spoločenským významom.

Vykonalí sme pilotné opatrenia na **57** hektároch lesov zameraných na zlepšenie štruktúry mladých porastov.

Za minulý finančný rok bolo recertifikovaných **580 552** hektárov podľa nového dočasného národného štandardu FSC (IFSS)

Podarilo sa nám prispieť k rozšíreniu plochy národných parkov o **107 000** hektárov so zavedenou zonáciou.

S našou podporou sa na viac ako **800** hektároch lesa realizuje prírode blízke alebo klimaticky inteligentné hospodárenie.

Lesy s veľkým spoločenským významom sú územia, ktoré majú mimoriadny význam pre biodiverzitu, ekosystémové služby, kultúrne dedičstvo alebo rekreáciu.

Môžu to byť pralesové zvyšky, biotopy vzácných druhov, ale aj lesy dôležité pre miestne komunity. Ich ochrana je kľúčová nielen z pohľadu zachovania prírodného bohatstva, ale aj pre udržanie kvality života a odolnosti krajiny voči zmene klímy.

WWF Slovensko sa dlhodobo venuje identifikácii, mapovaniu a ochrane týchto lesov. V spolupráci s odborníkmi a správcami území podporujeme ich začlenenie do zonácie chránených území, navrhujeme šetrné formy hospodárenia a komunikujeme ich význam verejnosti.

V roku 2024 sme v spolupráci s odborníkmi a správcami území identifikovali 41 111,70 ha lesov s veľkým spoločenským významom.

IDENTIFIKUJEME LESY S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM

© Tomáš Hulík

OCHRANA BIOTOPOV

V roku 2025 sa nám podarilo dosiahnuť významný míľnik – **rozšírenie národných parkov o 107 000 ha so zavedenou zonáciou**. Naďalej však pretrvávajú obavy týkajúce sa zonácie a celkového manažmentu chránených území, najmä národných parkov. Začiatkom leta sme spustili petíciu proti zverejneným návrhom zonácii Tatranského národného parku, NP Malá Fatra, NP Poloniny a NP Nízke Tatry. Všetky návrhy zároveň aj pripomienkujeme. Napriek tomu naďalej na Slovensku pretrvávajú hrozby pre efektívnu ochranu a manažment chránených území, vrátane pokračujúcej ťažby dreva a snáh o obchádzanie procesu EIA.

© Jakub Korytiak

© WWF SK

OBNOVA BORIEVKOVÝCH PASIENKOV NA POĽANE

V lokalite Vrchdetva na Poľane vzniká vďaka projektu **LIFE IP Natura - Príroda pre všetkých** funkčný model agrolesníctva, ktorý spája tradičné hospodárenie s ochranou prírody. V spolupráci so ŠOP SR, NLC a miestneho hospodára Jozefa Zvaru sa obnovujú pasienky, kde borievka obyčajná – symbol slovenskej krajiny – opäť dostáva priestor na rásť.

Odstraňovanie náletových drevín a návrat pastvy podporujú biodiverzitu, zachovávajú poľnohospodársku funkciu územia a prinášajú benefity miestnym komunitám. WWF Slovensko zorganizovalo **exkurziu**, ktorá odborníkom priblížila aktivity v tejto lokalite.

POMOC LESOM PRI ZMENE KLÍMY

V borovicových lesoch Záhoria sme sa spoločne s partnermi z Lesy SR š.p. zasadili o testovanie inovatívnych postupov hospodárenia, ktoré majú pomôcť lesom lepšie zvládať dopady zmeny klímy. V spolupráci s odborníkmi - vedcami a lesníkmi skúmame, ako zmeny v štruktúre porastov, druhovom zložení či spôsobe obnovy môžu zvýšiť odolnosť lesa voči suchu, vetru a škodcom. Aktivita je súčasťou **projektu CLIMAFORCELIFE**, ktorého cieľom je pripraviť naše lesy na výzvy budúcnosti.

© WWF SK

VÝSADBA STROMOV V LESOCH PRI BRATISLAVE

Svahy Prostredného vršku nad Račou pokrylo množstvo mladých sadeničiek. Spolu s Mestskými lesmi Bratislava, OZ Prakoreň, dobrovoľníkmi z firmy KPMG a študentmi Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského **sme zasadili 1 900 stromov** – bukov, dubov, javorov, čerešní a hrušiek.

Na ploche zničenej požiarom sme tak spoločnými silami vytvorili základ pre budúci zmiešaný les, odolnejší voči klimatickým výzvam a bohatší na biodiverzitu.

© WWF SK

UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE LESOV

V roku 2025 bolo na Slovensku certifikovaných podľa pravidiel **Forest Stewardship Council (FSC)** viac než 580-tisíc hektárov lesov, pričom sa podarilo naplniť dôležitý míľnik - všetky lesy boli recertifikované podľa nového, prísnejšieho, dočasného národného štandardu (IFSS). FSC je medzinárodne uznávaný systém certifikácie, ktorý zaručuje, že lesy sú obhospodarované environmentálne vhodne, sociálne spravodlivo a ekonomicky životaschopne. Takto certifikované lesy prispievajú k ochrane biodiverzity, práv miestnych komunít a udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov.

Prírode blízke a klimaticky inteligentné hospodárenie sa s našou podporou realizuje na viac než 800 hektároch.

©Tomáš Hulík

MONITORING FUZÁČA

Fuzáč karpatský (*Pseudogaurotina excellens*) je kriticky ohrozený **karpatský endemit**, viazaný výlučne na staršie kríky zemolezu čierneho. V rámci projektu **Príroda pre všetkých** sme sa ako WWF Slovensko zapojili do monitoringu jeho výskytu na Muránskej planine, kde sa nachádza jedna z posledných prosperujúcich populácií. Spolu so zamestnancami národného parku sme v teréne vyznačovali výskytové miesta tohto vzácného chrobáka, aby sa predišlo poškodeniu jeho biotopov pri spracovaní kalamitného dreva.

Fuzáč je mimoriadne citlivý na zmeny prostredia a jeho vývoj prebieha výhradne v starých kríkoch zemolezu, ktoré sú čoraz vzácnejšie. Ochrana jeho biotopu je preto kľúčová nielen pre zachovanie tohto druhu, ale aj pre udržanie ekologickej rovnováhy v horských lesoch.

© WWF SK

SERIÁL ODOLNÉ LESY na sociálnych sieťach

V rámci **kampane „Odolné lesy“** sme počas jari 2025 zvyšovali povedomie verejnosti o význame zdravých a klimaticky odolných lesov. Cieľom bolo ukázať, že lesy sú nenahraditeľné pre klímu, biodiverzitu aj kvalitu života a že ich ochrana si vyžaduje zmenu prístupu k hospodáreniu.

Zamerali sme sa na **klimaticky inteligentné hospodárenie**, ktoré pomáha lesom prispôbiť sa suchu, vetru či škodcom. Podporujeme druhovú pestrosť, prirodzenú obnovu a opatrenia na zadržiavanie vody a uhlíka.

Priblížili sme aj **význam biodiverzity** – ponechávanie mŕtveho dreva, biotopových stromov či stromov na dožitie zvyšuje odolnosť lesov a vytvára priestor pre život mnohých druhov.

Predstavili sme princípy prírody **blízkeho hospodárenia**, ktoré rešpektuje prirodzené procesy v lese a umožňuje ťažbu bez veľkoplošných holín. Takéto hospodárenie zachováva ekosystémové služby aj rekreačnú hodnotu lesov.

Záverečný diel bol venovaný **certifikácii FSC**, ktorá zaručuje zodpovedné hospodárenie v lesoch. Výberom produktov s FSC certifikátom môžu aj spotrebiteľia prispieť k ochrane lesov a podpore udržateľného využívania prírodných zdrojov.

Každý z nás môže prispieť k ochrane lesov – výberom produktov, obmedzením spotreby, ale aj podporou prírody blízkeho hospodárenia alebo len tým, že si uvedomíme význam lesov.

FOTO: Zvyšky tiel fuzáča veľkého *Cerambyx cerdo* (druh európskeho významu) nájdené počas monitoringu

Na Záhorí a v Malých Karpatoch pokračujeme v monitoringu stavu lesov, biodiverzity a na **lokality Gbelský les** aj v monitoringu podzemných vôd v rámci **projektu CLIMAFORCEELIFE** v spolupráci s partnermi z Českej zemiedľskej univerzity Praha a ďalšími odborníkmi.

Naším cieľom je získať údaje o potenciálnych pozitívnych, ale aj negatívnych dopadoch lesníckych a vodohospodárskych opatrení na lesy a ich biodiverzitu a ich celkovú odolnosť voči zmene klímy.

Veríme, že vďaka realizovaným opatreniam a monitoringu sa nám podarí zlepšiť stav lesných ekosystémov v tejto oblasti.

PRÁVNÁ OCHRANA NAŠICH LESOV

NEDOVOĽME OSLABIŤ OCHRANU PRÍRODY V EURÓPE

Zapojili sme sa do spoločnej iniciatívy s ďalšími kancelármi WWF v Európe ako aj inými ochranárskymi organizáciami, aby sme zabránili oslabeniu kľúčových právnych nástrojov, ktoré chránia lesy, biotopy a druhy. Spolu sme upozorňovali na tlak priemyslu a niektorých vlád, ktoré sa snažia oslabiť alebo oddialiť účinnosť nariadenia EUDR a ďalších opatrení.

Prostredníctvom pripomienkovania, komunikácie a komunikačnej kampane sme vyzývali, aby Európa zostala lídrom v ochrane prírody a klímy – pretože silné právne predpisy sú základom pre zachovanie lesov, biodiverzity a zdravého prostredia pre budúce generácie.

ZASTAVME OSLABOVANIE ZÁKONA O OCHRANE PRÍRODY

Spolu s ďalšími environmentálnymi organizáciami sme sa postavili proti novele zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorá mala výrazne oslabiť jeho základné ustanovenia. **Vyzvali sme poslancov na jej stiahnutie** a upozornili na to, že zmeny prebiehajú bez riadneho legislatívneho procesu a odbornej diskusie. Našu iniciatívu podporili vedci, odborníci aj verejnosť prostredníctvom hromadnej pripomienky. Na podporu výzvy sme sa zúčastnili protestu pred Národnou radou SR, kde sme symbolicky priniesli obrovskú rolku toaletného papiera – jasný odkaz na to, ako sa zákon trhá na kusy. Spoločne sme apelovali na transparentnosť, odborný prístup a pokračovanie reformy národných parkov.

PETÍCIA ZA PREPRACOVANIE ZONÁCIÍ NÁRODNÝCH PARKOV

Spolu s ďalšími ochranárskymi organizáciami sme v júni 2024 iniciovali **petíciu „Aby neboli národné parky na Slovensku odpísané“**. Reagovali sme na predložené návrhy zonácií Tatranského národného parku, Polonín a Malej Fatry, ktoré namiesto posilnenia ochrany zásadne znižovali jej úroveň. Takto nastavené zmeny otvárajú priestor pre intenzívne hospodárske zásahy, ohrozili by pralesy, biotopy vzácnych druhov a dokonca zdroje pitnej vody. Petíciou sme vyzvali na stiahnutie návrhov zonácií a ich odborné prepracovanie tak, aby národné parky plnili svoju skutočnú funkciu – ochranu prírody pre budúce generácie.

OPEĽOVAČE

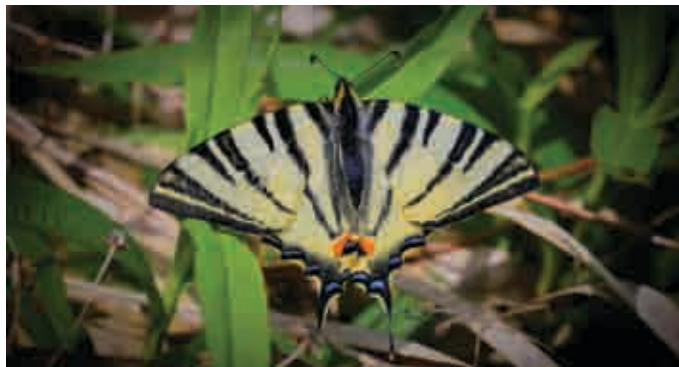
PREČO ICH CHRÁNIME

Opeľovače sú dôležité pre až 87% druhov kvitnúcich rastlín a pre asi tri štvrtiny druhov pestovaných plodín, z ktorých získavame rozličné potraviny, krmoviny, tkaniny, látky pre priemysel, či liečivá.

V Európe patria medzi najvýznamnejšie opeľovače včely, ktorých tu žije zhruba 2 000 druhov. Dôležité sú však aj denné a nočné motýle, pestrice, chlpačky, tiež niektoré osy, chrobáky a v menšej miere aj zástupcovia ďalších skupín živočíchov.

Populácie mnohých druhov opeľovačov však v posledných desaťročiach dramaticky klesajú. Dôvodom je strata prirodzeného prostredia, intenzívne poľnohospodárstvo, používanie pesticídov, zmena klímy či svetelné znečistenie. Oslabenie populácií opeľovačov ohrozuje stabilitu ekosystémov, produkciu potravín aj biodiverzitu.

Ochrana opeľovačov preto nie je len otázkou ochrany prírody, ale aj potravinovej bezpečnosti a zdravia krajiny.

© WWF SK

ÚPRAVA VEGETÁCIE CESTNÝCH SVAHOV

V priebehu roka sme viacerými činnosťami podporovali premenu vybraných širokých cestných svahov v okolí Banskej Bystrice a vegetáciu premieňali na kvetnatejšiu. Okrem iného sme na svahoch úspešne vysiali štrkáč kohútikový (*Rhinanthus alectorolophus*), ktorý oslabuje trávy a uvoľňuje tým priestor pre kvitnúce byliny.

Pri monitoringu opelovačov vo vegetácii cestných svahov nás prekvapili aj záznamy vzácných druhov motýľov a včiel, napríklad modráčika dätelinového (*Lysandra bellargus*), modráčika kozincového (*Glaucoopsyche alexis*), ohniváčika veľkého (*Lycaena dispar*), alebo včely pieskárky chrastavcovej (*Andrena hattorfiana*).

MALOPLOŠNÉ REALIZÁCIE

S miestnymi partnermi sme v rôznych prostrediach pracovali aj na pestrej palete maloplošných riešení pre opelujúci hmyz: realizovali výsadby vhodných druhov drevín, v dažďovej záhrade v obci Halič sme vysadili stovky rastlín množstva pôvodných druhov, v Drienčanskom krase sme pomohli pri obnove cenného nelesného biotopu a plánovali realizácie pre ďalšie obdobie.

© Štefan Jančo

© Štefan Jančo

VÝSTAVA O OPEĽOVAČOCH

Výstava Opeľovače v meste pozýva verejnosť nahliadnúť do sveta včiel, motýľov a ďalších opeľovačov prostredníctvom veľkoformátových fotografií tlačенých na recyklovaný materiál. Jej príprava je výsledkom spolupráce WWF Slovensko, Vysokej školy výtvarných umení (VŠVU) a viacerých fotografov a spája umenie, vzdelávanie a ochranu prírody.

Po tom, ako si vlni naša výstava získala pozornosť návštevníkov bratislavského **nákupného centra Nivy** a neskôr spríjemnili areál jesennej **Železnej studničky**, sme mali možnosť ju umiestniť do Haliče, kde ju hostilo **Múzeum Csontváry**.

Návštevníkom približujeme, prečo sú opeľovače pre prírodu nenahraditeľné a ako im môžeme pomáhať – od šetrného kosenia, cez zakladanie biopásov až po výsadbu kvitnúcich rastlín v mestách. Ukazujeme, že pomáhať prírode sa dá všade – aj medzi panelákmi či pri rušných cestách.

Výstava vznikla v rámci projektu Krajina pre motýle a ďalšie opeľovače, ktorý realizujú WWF Slovensko spolu s nemeckou nadáciou Bodensee Stiftung a je spolufinancovaný Nemeckou spolkovou nadáciou pre životné prostredie (DBU).

V budúcnosti ju doplníme o ďalšie časti zamerané na lúčnu vegetáciu v rôznych prostrediach.

OPEĽOVAČE OKOLO NÁS

© Štefan Jančo

VZDELÁVACIE PODUJATIA

Vo finančnom roku 2024/2025 sme pripravili viacero informačných podujatí pre rôzne cieľové skupiny, najmä formou **webinárov s prezentáciami**. Obsahovo sme sa zamerali na predstavenie hlavných skupín opeľovačov, ich významu pre ekosystémy, ale tiež produkciu plodín, príčiny ich ohrozenia a možnosti zachovania druhov a populácií. Pre profesionálov v oblasti tvorby a údržby zelene sme pripravili tematický webinár o práci so zelenými priestormi pre podporu biodiverzity a opeľovačov.

KDE STE NÁS MOHLI VIDIET

ŠKOLENIA KOMUNIKÁCIE

V rámci projektu **Príroda pre všetkých** sme zrealizovali sériu školení komunikačných a vyjednávacích zručností pre pracovníkov Štátnej ochrany prírody SR a Národného parku Muránska planina. Na workshopoch v Nitre a Prešove sa ochranári učili zvládať náročné diskusie s vlastníkami pozemkov, lesníkmi či poľovníkmi. Školenia viedli odborníci z Integra Consulting a boli zamerané na praktické modelové situácie. Podľa účastníkov išlo o prvé systematické vzdelávanie tohto druhu, ktoré im pomáha lepšie zvládať konfliktné situácie v teréne. Aktivitu sme realizovali vďaka podpore z programu LIFE a Ministerstva životného prostredia SR.

LETNÁ ŠKOLA MLADÝCH VEDCOV

Zúčastnili sme sa **Letnej školy mladých vedcov**, ktorú každoročne organizuje **Slovenská akadémia vied** v spolupráci s občianskym združením **All4Science**. Naši odborníci predstavili študentom význam ochrany rysa a ďalších veľkých šeliem na Slovensku. Diskusie ukázali, že mladí vedci majú úprimný záujem o environmentálne témy a sú otvorení novým poznatkom. Vďaka **projektu LECA**, ktorý realizujeme v spolupráci s partnermi z viacerých európskych krajín, sme mohli študentom sprostredkovať aktuálne informácie o monitoringu veľkých šeliem a o systematickom prístupe k ich ochrane.

PREDNÁŠKA O FSC CERTIFIKÁCIÍ

Na jeseň 2024 sme navštívili **Technickú univerzitu vo Zvolene**, kde sme študentom lesníctva predstavili princípy zodpovedného obhospodarovania lesov a **význam FSC certifikácie**. V spolupráci s pedagógmi sme diskutovali o tom, ako certifikované hospodárenie pomáha chrániť biodiverzitu, zlepšovať pracovné podmienky a zabezpečiť udržateľnosť lesov pre budúce generácie. Po prednáške sme sa spolu so študentmi presunuli do školského lesného podniku, kde si mohli pozrieť **praktickú ukážku FSC certifikovaného porastu**. Takéto aktivity sú dôležité nielen pre vzdelávanie budúcich odborníkov, ale aj pre šírenie povedomia o význame ochrany lesov v praxi.

© Slovak Nordic Walking Association

© Jakub Krška

HODINA ZEME

V marci 2025 sme pri príležitosti Hodiny Zeme realizovali viacero aktivít zameraných na ochranu prírody a zapojenie verejnosti. Spolu so Slovenskou asociáciou Nordic Walking sme po celom Slovensku pripravili ukážkové hodiny chôdze spojené s čistením okolia a zorganizovali sme čistenie rieky Slatinka, kde dobrovoľníci zbierali odpad a odstraňovali nelegálne skládky.

Do iniciatívy sa zapojila aj spoločnosť Slovak Lines, ktorá ponúka ekologické cestovanie na trase Bratislava – Schwechat – Viedeň len za 1 €, čím upozornila na význam znižovania emisií CO₂ a podporila udržateľnú dopravu. Magistrát hlavného mesta Bratislava poskytol priestor na propagáciu iniciatívy na obrazovkách v MHD a na LCD obrazovkách vo front office Starej radnice, čím sme mohli osloviť širšiu verejnosť.

Lidl Slovensko inšpiroval verejnosť k malým krokom prospešným pre planétu – od používania vlastných tašiek a nákupov lokálnych potravín, cez vychádzky s čistením prírody, výmenu auta za bicykel, až po pozorovanie opelovačov a aktivity v prospech miestnych útulkov.

Dobrovoľníci symbolicky vypínali osvetlenie na jednu hodinu a tým sa pridali k celosvetovej iniciatíve Hodiny Zeme. Aktivity sme komunikovali aj prostredníctvom sociálnych sietí, čím sme zvýšili povedomie o dôležitosti ochrany životného prostredia a ukázali, že každý môže prispieť k jeho zachovaniu.

DOBŘÝ TRH V BRATISLAVE

Na Dobrom trhu v Bratislave sme v sekcii neziskových organizácií predstavili verejnosti ochranu ryma ostrovida, jednej z najvzácnejších šeliem Slovenska. Náš stánok prilákal pestrú paletu návštevníkov – od detí po dospelých – a stal sa miestom zaujímavých diskusií o význame ryma pre ekosystém, o jeho ohrození a o tom, ako mu pomáhame prežiť v divočine. Aktivitu sme realizovali v rámci projektu LECA, ktorý sa zameriava na systematické monitorovanie a ochranu veľkých šeliem.

LESNÍCKE DNI NA PARTIZÁNSKEJ LÚKE

Počas Lesníckych dní na Partizánskej lúke v Bratislave sme návštevníkom všetkých vekových kategórií predstavili význam ochrany lesov a FSC certifikácie. V našom stánku si mohli deti aj dospelí interaktívnu formou overiť svoje vedomosti o lužných lesoch a dozvedieť sa viac o tom, ako WWF Slovensko prispieva k ochrane prírodného bohatstva. Podujatie bolo výbornou príležitosťou na environmentálnu osvetu v neformálnom a prírodnom prostredí.

EURÓPSKA NOC VEDY

Na **Európskej noci** vedy v Banskej Bystrici sme predstavili ako zdravé rieky, lesy a mokrade pomáhajú krajine zvládať zmenu klímy. Malým aj veľkým návštevníkom sme priblížili význam prírode blízkych riešení pre ochranu vody a biodiverzity. Formou interaktívnych aktivít sme im ukázali, ako funguje prirodzený vodný režim a prečo je dôležité obnovovať riečne ramená. Podujatie nám umožnilo diskutovať o tom, ako môže byť krajina odolnejšia voči klimatickým výzvam.

Naša kolegyňa Martina Paulíková zároveň na podujatí viedla prednášku o súčasnom stave našich riek.

MEDZI VAMI v Slovenskom Krase

V rámci projektu LECA sme sa v lete zapojili do dvoch podujatí v blízkosti Národného parku Slovenský kras – v Betliari a v Krásnohorskej Dlhej Lúke. Na našich stánkoch sme verejnosti priblížili nenápadnú šelmu rysa ostrovida, jeho význam pre ekosystém a spôsoby ochrany. Pre deti sme pripravili kvízy, hry a kreatívne aktivity, dospelí sa mohli dozvedieť viac o monitoringu rysa, technológii fotopascí či opatreniach na ochranu hospodárskych zvierat. Podujatia priniesli nielen zábavu, ale aj dôležitú diskusiu o spolužití s veľkými šelmami.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DUNAJA

Medzinárodný deň Dunaja sme oslávili spolu s verejnosťou v Ekocentre Čunovo pri Bratislave. Popoludňajší program priniesol piknik, zábavné a vzdelávacie aktivity pre rodiny, objavovanie života rieky aj v na našom informačnom stánku WWF Slovensko o ochrane vôd. Večer pokračoval premietaním filmu „Dunaj spútaný v krajine“ spolu s diskusiou s odborníkmi o budúcnosti rieky a koncertom pod hviezdami. Podujatie ukázalo, že Dunaj nie je len rieka – je živý ekosystém, ktorý si zaslúži našu pozornosť a ochranu.

SPOLU DOKÁŽEME VIAC

PARNERTSTVÁ S FIRMAMI

© WWF SK

UPRAVUJEME SVAHY S VIA PRIBINA

Na Podpoľaní a v jeho okolí realizujeme v spolupráci s Via Pribina a.s. projekt **Krajina pre motýle a ďalšie opeľovače**. Spolu s poľnohospodármi meníme spôsob kosenia lúčnych pozemkov pre vzácne druhy motýľov, ako modráčika krvavcového a ohniváčika veľkého.

Výraznou súčasťou projektu je úprava vegetácie vybraných cestných svahov s cieľom zvýšiť podiel kvitnúcich bylín pre podporu opeľujúceho hmyzu.

Realizované opatrenia monitorujeme a projekt dopĺňame aktivitami na zvyšovanie povedomia verejnosti a partnerov.

SPOLUPRÁCA S NADÁCIOU COCA COLA

Za posledných 150 rokov v povodí Dunaja zaniklo v dôsledku zmeny klímy, výstavbe hrádz, priehrad a spevňovania brehov viac ako 80% mokradí. Vďaka podpore **Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, s. r. o.** máme možnosť pokračovať v prácach na projekte **Living Danube Partnership**, ktorého hlavným cieľom je zvýšenie odolnosti povodia Dunaja voči zmene klímy. Prostredníctvom prírody blízkych riešení tak chceme pomôcť lepšie zadržiavať vodu v krajine.

© Zuzana Sedláčková

© Štefan Jančo

PARTNERSTVÁ A SPOLUPRÁCA

POMOC LESOM S IKEA

Spolupráca s IKEA nám pomáha v oblasti tvorby politík a právnych predpisov. Pripravili sme napr. odborný návrh území pre dosiahnutie cieľa 10 % prísnej ochrany podľa stratégie EÚ pre biodiverzitu do roku 2030. Návrh zahŕňa viac ako 700 území s rozlohou 300 000 ha, vrátane lesných aj nelesných biotopov. V spolupráci so združením Pro Silva Slovakia sme spracovali analýzu medzier v uplatňovaní nariadenia EUDR a iné. V lesníckej praxi sme spolu s partnermi realizovali pilotné opatrenia na zlepšenie adaptácie lesov na zmenu klímy a stratu biodiverzity na 57 ha – išlo o prerezávky v mladých porastoch s cieľom zlepšiť ich štruktúru a druhové zloženie a tiež o ponechanie mŕtveho dreva a stromov na dožitie.

OBNOVA BREHOVÝCH PORASTOV s LIDL Slovensko

Spoločne pre udržateľnejšie rozhodnutia

V roku 2024 sme spustili päťročné medzinárodné partnerstvo medzi WWF a Lidl International, ktoré sa zameriava na podporu udržateľného podnikania v 31 krajinách. Na Slovensku sa spolupráca realizuje prostredníctvom projektu **Prepojená krajina**, v rámci ktorého spolu s Lidl Slovensko obnovujeme brehovú vegetáciu, vysádzame stromy a kry popri riekach a zakladáme druhovo bohaté lúky.

Tieto aktivity pomáhajú zlepšovať mikroklimu, podporujú opelovače a vytvárajú útočisko pre vzácne druhy rastlín a živočíchov. Do realizácie sa zapájajú aj zamestnanci Lidla formou praktickej pomoci a vzdelávania, čím sa prepája globálny záväzok k ochrane prírody s konkrétnymi lokálnymi riešeniami.

UMENIE A PRÍRODA

Tento rok sme iniciovali vznik novej súťažnej podkategórie "LESY" v prestížnej súťaži **Slovak Press Photo**. Tento projekt každoročne prináša do Bratislavy ukážku toho najlepšieho z novinárskej fotografie.

Podkategória "LESY" sa tak stala súčasťou pravidelnej témy Životné prostredie a príroda.

AKTIVITY S FIRMAMI

© Zuzana Sedláková

SADÍME STROMY

Spolu so zamestnancami **KPMG** sme v **Mestských lesoch Bratislava** vysadili 2 200 stromčekov, ktoré pomôžu rýchlejšej regenerácii lokality po požiari. So **SwissRe** sme sa znovu stretli na lokalite v **Horných Janíkoch**, kde sme vysadili stromy a kríky, aby sme vytvorili vetrolam. Na výsadbách ako aj iných terénnych prácach spolupracujeme s miestnymi organizáciami a samosprávami, aby boli aktivity efektívne a udržateľné.

© WWF SK

ROBÍME PREDNÁŠKY

Pre zamestnancov firiem pripravujeme **prednášky** a **workshopy** na témy udržateľnosti, ochrany biodiverzity a environmentálneho správania. Pre **Letnú školu SAV** spolu s **All4science** sme prednášali budúcim mladým vedcom o rysovi, a pre **IBM** sme pripravili prednášku na tému opeľovače, ktorú sme doplnili o praktický workshop. V rámci neho sme vyrábali hmyzie domčeky pre ich zelenú strechu na kancelárskej budove.

© WWF SK

ZNALOSTNÉ CENTRUM

Pri príležitosti Svetového dňa vody sme v spolupráci s WWF CEE, Coca-Cola Company Europe a Coca-Cola Hellenic Bottling Company spustili **Znalostné centrum pre zodpovednú správu vodných zdrojov** (Water Stewardship Hub), ktoré pomáha podnikom rozbehnúť a rozvíjať proces udržateľného využitia vody. Zoznámte sa s novým centrom tu: <https://lnkd.in/d/D6a822N>

BEZ VÁS BY TO NEŠLO

Naša práca je možná aj vďaka individuálnym darcom a darkyniam, ktorí nám umožňujú robiť viac. Ďakujeme všetkým tým, ktorí sa rozhodli podporiť ochranu slovenskej prírody, najmä tým, ktorí na jej podporu prispievajú pravidelne. Bez vás všetkých by to jednoducho nešlo.

VYPÚŠŤAME 2% DO PRÍRODY

Darovaním 2% z daní nám bežní ľudia aj firmy pomáhajú chrániť vzácne pôvodné slovenské lesy, prinavrátiť život do našich riek a zlepšovať životné podmienky našich veľkých šeliem.

Vďaka 2% z Vašich daní môžete podporiť rôzne aktivity, ktoré WWF Slovensko vykonáva.

Vo finančnom roku 2024/25 sme napríklad nakúpili pôvodné druhy ovocných stromov na výsadby. Vďaka príspevkom z 2% tak môžeme vysádzať stromy vo viacerých lokalitách, čím prispievame k obnove biodiverzity a podpore tradičných krajinných prvkov.

ĎAKUJEME INDIVIDUÁLNYM DARCOM!

Vďaka podpore individuálnych darcov a darkýň môžeme chrániť veľké šelmy, ale aj lesy a pralesy, ozdravovať rieky, či pracovať na riešeníach klimatickej krízy.

Najvzácnejšie sú pre nás pravidelné dary, vďaka ktorým môžeme zvládnuť aj ťažké obdobia.

Ďakujeme za vaše príspevky v hodnote 20.370 EUR.

POĎAKOVANIE PARTNEROM

Rok 2024/2025 nebol jednoduchý. Vďaka všetkým našim firemným a iným partnerom, podporovateľom, či rôznym jednotlivcom, bol však o niečo ľahší. Ďakujeme všetkým, ktorí podporili našu prácu a tým aj ochranu našej prírody. Či už priložením ruky k dielu, finančným príspevkom, zdieľaním našich aktivít, poradenstvom, právnymi službami, tvorbou kampaní bez nároku na honorár a mnohými inými spôsobmi.

Ďakujeme našim partnerom a podporovateľom:

Taylor Wessing
Via Iuris
SVP, š.p.
VÚVH

LESY SR, š.p.
Pro Silva Slovakia
Pozemkové spoločenstvo Bývalý
urbariát Hrabušice
Bratislava - Hlavné mesto SR
Mestské lesy v Bratislava
Obec Hronský Beňadik
Vysoká škola výtvarných umení
Obchodné centrum Nivy
Jánovi Zavřelovi, Paulíne
Okrúhlicovej a Marekovi
Semelbauerovi

a ďalším.

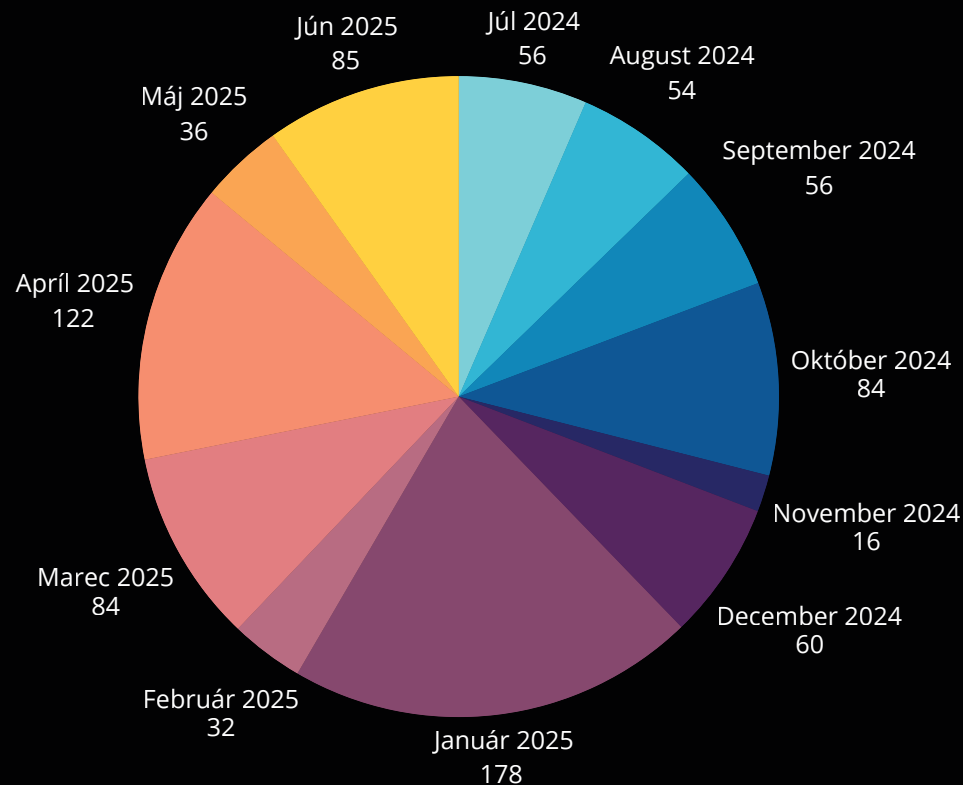
WWF SLOVENSKO V MÉDIÁCH

WWF SLOVENSKO V MÉDIÁCH

V priebehu finančného roka 2024/2025 sa WWF Slovensko objavilo v mediálnom priestore celkovo **863-krát**. Silnú odozvu vyvolala kampaň proti odstrelu vlkov v januári. Mediálnu pozornosť si však získala aj medzinárodná správa WWF o stave planéty. Tradične veľký záujem sprevádzal naše aktivity na Dunaji ako napríklad úspešné vypúšťanie jeseterov a prezentácia lokalít, v ktorých prebiehajú revitalizačné opatrenia. Ďakujeme všetkým novinárom za spoluprácu a záujem o environmentálne témy.

Online články	Tlač	Televízia
644	141	18

POČET MEDIÁLNYCH VÝSTUPOV v priebehu finančného roka

SPOLU: 863 mediálnych príspevkov

Spamätá sa ľudstvo z najväčšieho

Internet či elektrina sú v porovnaní s touto sieťou absolútne nudnými bodkami na konci vety... Bodkami, bez ktorých prežije veta a ktokolvek na Zemi. Existuje však sieť, bez ktorej neprežije nik, sieť, ktorá čelí masívnemu výpadku a takmer nik to nerieši. Dôsledkom sú problémy s pitnou vodou, a je niečo horšie? Táto sieť sa nazýva rieka, najhustejšiu v Európskej únii tvorí Dunaj a 29. júna slávi svoj medzinárodný deň. Bolí sme sa v Rumunsku pozrieť, čo s ľuďmi dokáže spraviť, keď sa k riečne sieti znova pripoja.

Andrej Barát - ilustrácia: J. K.

Zlyhanie riečnej siete vy-situje najdávnejšia fotogra-fia sveta s návrhom Rýn II od nemeckého fotografa An-dreasa Gurskyho. V roku 2011 sa predala za výše 3,3 milióna eur. Je to tá naj-mušnejšia fotografia na svete. V takomto duchu sa o Gurskyho tvorbe vyjadriť môžeš. Mnohí označujú jeho

taný, obstaraný, narovnaný ako sivé pravítko na sivov-čiernej tabuli. Lenže výjav, aký Gursky za-čtyl, nemá nikto šancu uvi-ieť presne v takejto podobe: pretože neexistuje. Fotograf, digitálne odstránil tvárnosť v pozadí. Je rozšírená predsta-va, že rieckam najväčie ubližuje priemyselné znečistenie. Nie je to tak. Na najpáčišom a naj-nebezpečnejšom blakone v dejinách sa človek podieľa naj-má. Je to rieckam zmenil ich tvar. A foto Gursky zachy-til dokonale. Bezmocnosť. Aká

Jednoduché aj vpráňujúce sa vlnový zdober keramiky kul-túry Carla Mare, figúrky, ktoré nemajú zvieracie a ľudské prvky, nádobky so siluetami vtákov. Jedna z galových postáv ko-pirujúceho vodného vtáka, na-može má ľahké a hlavu ro-hatú. Tieto diela tvorili pracu-ki umelci zhruba v rovnakom čase, keď na Slovensku riečne ruky vystavali a obopli vrch-žobor možnými vlnami. Zvyš-ky impozantnej obrannej stav-ky z neskorého bronzového do-beru zhruba dočasne, vedľa

me prišlo tam, do dediny Gar-la Mare na brehu Dunaja. Je to škoda, pretože podob-né príbehy majú presah do ú-časnosti. Akú rieku Nitru videli ľudia, ktorí sa ponorili z rov-nakého kopca pred 3 000 rok-ami? Aký Dunaj videli zo širo-kých riečnych terás pri Garla Mare praváci zamer? Aká kra-jina? Ako v nej dokázali po sta-ročia fungovať spolu s divokou riekou? Ako a prečo sa rieka zmenila a ako sa nás to dnes dotýka?

Organizácia WWF Slovensko v spolupráci s IHS, Slovenskú republiku (spoločný národný plán) a štátny úrad pre ochranu prírody a krajiny. Medzi inými: Spoločný plán na ochranu prírody a krajiny, Spoločný plán na ochranu prírody a krajiny, Spoločný plán na ochranu prírody a krajiny. Táto vyhlásenie na ochranu prírody a krajiny, Spoločný plán na ochranu prírody a krajiny. Táto vyhlásenie na ochranu prírody a krajiny, Spoločný plán na ochranu prírody a krajiny.

téma | magazín
Ako a prečo sa stráca príroda
Správa o stave planéty
SVETOVÝ FOND NA OCHRANU PRÍRODY KAŽDÝ ROK V OKTÓBRI PUBLIKUJE NAJNOVŠIE ZISTENIA, AKO SA VÍD ŽIVOTU NA JEDINEJ ZNÁMEJ ORBY KANE PLANÉTY VECMŤU.
WF, Getty Images (pačoi)/WWF-US, WWF-Sweden

Ochranárske organizácie vyzvali listom poľovníkov, aby nestríeľali vlkov
Vlk divý (Canis lupus) ilustratívne foto (Zdroj: TADOPAP)

Environmental groups criticize Slovak plan to cull 350 bears

Plans by Slovakia's government to cull 350 brown bears after a man was mauled to death have been criticized by environmental groups. Slovakia's environment minister, Tomáš Taraba, announced the plans on Monday in response to a fatal attack at the weekend. A man's body was found in woods in central Slovakia on Sunday evening with "devastating" injuries consistent with being mauled by a brown bear. Taraba said that due to the population growth in brown bears, a cull of 350 bears would be implemented, similar to measures introduced in

V Šášovskom Podhradí chcú vyhlásiť obecné chránené územie
Návrh na vyhlásenie obecného chráneného územia s pracovným názvom Šášovské alúvium vypracovala Martina Paulíková z neziskovej organizácie WWF

Ochranárske organizácie žiadajú envirorezort, aby okamžite zastavil lov vlkov
Vlky chránia lesy, kto ochráni vlky, nestríeľajte vlky, vlk nie je zverou

Experiment na Záhorí má zachrániť dedičstvo Márie Terézie. A najmä budúce generácie
Man mauled to death in 'devastating' bear attack in Slovakia

FINANČNÉ ÚDAJE

FINANČNÉ ÚDAJE

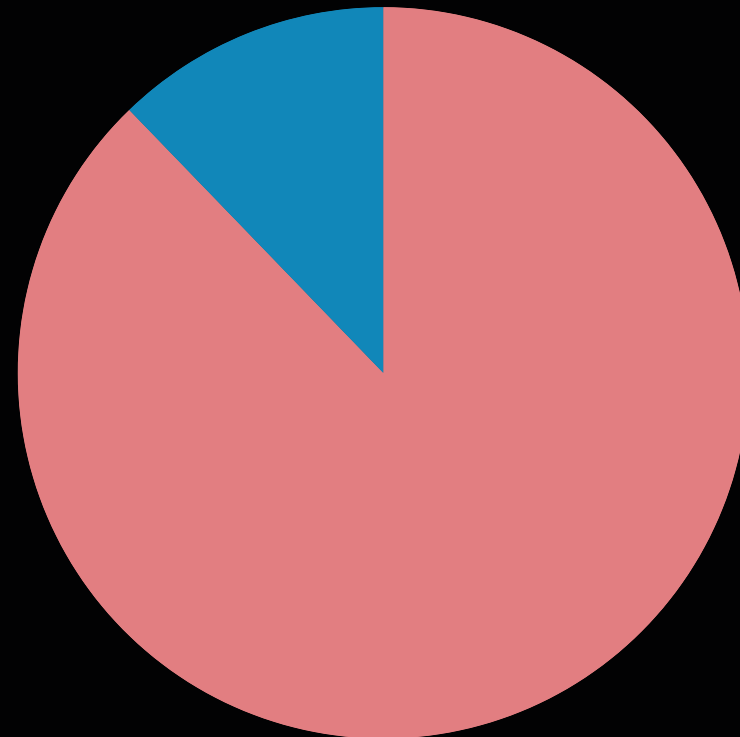
Občianske združenie WWF Slovensko realizovalo svoju činnosť v období 7/2024 - 6/2025 vďaka finančným prostriedkom prijatým od organizácií združených v rámci siete Svetového fondu na ochranu prírody (WWF), vďaka prostriedkom z verejných zdrojov - predovšetkým z grantových schém Európskej únie (LIFE, Interreg a Horizon) a kofinancovania z Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR; a v neposlednom rade aj z príspevkov firemných a individuálnych darcov. Celkové výnosy organizácie dosiahli v období 7/2024 - 6/2025 výšku **1 271 405 EUR**.

Na realizáciu projektov v oblasti ochrany prírody vynaložila organizácia 1 125 983 EUR, pričom náklady na chod organizácie, vrátane prevádzky kancelárií v Bratislave a v Banskej Bystrici, predstavovali 156 920 EUR, čo je približne 12 % celkových nákladov. Celkové náklady v období 7/2024 - 6/2025 predstavovali **1 282 902 EUR**.

Organizácia realizovala svoje aktivity prostredníctvom **22 zamestnancov** na trvalý pracovný pomer (20 zamestnancov na plný úväzok a 2 na skrátenej úväzok), a ďalších 4 zamestnancov pracujúcich na základe dohôd mimo pracovného pomeru (stav k 30.06.2025) a externých spolupracovníkov.

ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV

Prevádzkové náklady / Operations costs
12.2%

Realizácia projektov v ochrane prírody / Conservation projects
87.8%

VÝNOSY / REVENUES	Výnosy FY25 (€)
Tržby z predaja služieb / Revenues from own services	1 000
Príspevky od iných organizácií / Contributions from other entities	645 214
WWF Rumunsko - Udržateľné hospodárenie v lesoch / WWF Romania - Sustainable Forestry	132 620
WWF Rumunsko - Živé rieky / WWF Romania - Living Rivers	221 452
WWF Rumunsko - Šelmy / WWF Romania - Large carnivores	25 061
WWF CEE - Coca Cola	21 750
WWF Nemecko - Šelmy / WWF Germany - Large carnivores	22 011
WWF Bulharsko - podpora projektu Swipe / WWF Bulgaria - project Swipe	10 329
WWF Belgicko - podpora / WWF Belgium	26 155
WWF International - všeobecná podpora / WWF International - General purpose	51 638
Scaling up dam removal: implementation plan for Southeastern Europe	46 239
Landscape for butterflies and other pollinators	16 603
Firemné príspevky / Corporate contributions	71 355
Príspevky od fyzických osôb / Individual contributions	16 329
Verejné zdroje (Dotácie) / Public sources (Subsidies)	602 505
LIFE (EU) / CLIMAFORCEELIFE	53 782
LIFE (SK ŠR CoF) / CLIMAFORCEELIFE	65 826
LIFE (EU) / IP NATURA 2000	67 024
LIFE (SK ŠR CoF) / IP NATURA 2000	118 628
LECA (EU)	62 698
LECA (MIRRI cof)	8 936
LIFE21-IPE-SK-LIFE-Living Rivers (EU)	66 615
Restoriver (EU)	78 467
Restoriver (MIRRI cof)	11 293
ForestConnect (EU)	53 086
ForestConnect (MIRRI cof)	9 321
DanubeLifeLines (Horizon)	6 829
Iné výnosy/Other	6 358
VÝNOSY SPOLU / TOTAL REVENUES	1 271 405

NÁKLADY / COSTS	
Spotreba materiálu / Consumed material	49 539
Opravy a udržiavanie	1 649
Cestovné/Travel expenses	16 236
Ostatné služby	402 271
Implementácia projektov / Implementation of projects	252 974
Služby externých expertov v oblasti ochrany prírody / Experts	18 163
Nájomné a správa kancelárií / Rent and office maintenance	35 622
Komunikácia - služby / Communication services	25 598
Cestovné výdavky, autá / Travel costs, cars	2 967
Ostatné služby / Others	66 948
Mzdové náklady / Wages and Salaries	575 502
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie / Statutory social and health insurance	205 799
Zákonné sociálne náklady / Other statutory social expenses	16 484
Ostatné dane a poplatky / Other taxes	195
Osobitné náklady / Special expenses	816
Odpisy dlhodobého majetku / Depreciation of tangible and intangible assets	14 733
Iné / Other	-322
NÁKLADY SPOLU / TOTAL COSTS	1 282 902
Výsledok hospodárenia / Profit (+) or Loss (-) - before tax	-11 497
Daň z príjmov / Income tax	0
Výsledok hospodárenia / Profit (+) or Loss (-) - after tax	-11 497

SÚVAHA / BALANCE SHEET		
Aktíva / Assets	k 30.06.2024	k 30.6.2025
Dlhodobý nehmotný majetok / Intangible fixed assets	2 698	208
Dlhodobý hmotný majetok / Tangible fixed assets	11 325	17 316
Pohľadávky z obchodného styku / Trade receivables		3 321
Ostatné/Iné pohľadávky / Other receivables	266 190	268 717
Pohľadávky voči fondom z verejných zdrojov / Receivables to public funds	3 349 879	3 069 851
Grantová schéma EC (LIFE) - CLIMAFORCEELIFE	137 475	137 475
Grantová schéma EC (LIFE) - IP NATURA 2000	873 389	873 389
Grantová schéma EC (LIFE) - IP LIFE Living Rivers	909 878	909 878
Grantová schéma (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - CLIMAFORCEELIFE	349 070	349 070
Grantová schéma (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - IP NATURA 2000	305 468	252 656
Grantová schéma (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - SWIPE	11 393	0
Grantová schéma ERDF (Interreg CE + ŠR) - LECA	244 881	156 983
Grantová schéma ERDF (Interreg DRP + ŠR) - RESTORIVER	262 689	195 900
Grantová schéma ERDF (Interreg DRP + ŠR) - FORESTCONNECT	255 635	194 499
Pokladnica / Cash	260	35
Bankové účty / Bank Accounts	1 035 417	888 744
Príjmy a náklady budúcich období / Accrued income	4 879	164 541
Aktíva spolu / Total assets	4 670 647	4 412 732

Pasíva / Liabilities	k 30.06.2024	k 30.6.2025
Výsledok hospodárenia z minulých rokov / Net income from previous years (+/-)	209 572	219 123
Výsledok hospodárenia/ Net income	9 551	-11 497
Krátkodobé rezervy / Short-term provisions	22 258	33 527
Sociálny fond / Social fund	4 944	6 811
Ostatné dlhodobé záväzky / Other long-term liabilities		
Záväzky z obchodného styku / Trade liabilities	38 137	11 598
Záväzky voči zamestnancom / Liabilities to employees	29 442	37 325
Záväzky zo sociálneho a zdravotnéhoistenia / Liabilities to Social and medical insurance institutions	18 461	24 315
Daňové záväzky / Tax liabilities	3 301	4 974
Ostatné záväzky / Other liabilities	2 144	2 844
Výnosy budúcich období / Differed income	4 332 839	4 083 713
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - CLIMAFORCEELIFE	377 262	323 480
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - IP LIFE NATURA 2000	983 078	916 054
Zostatok dotácie (grantu) LIFE kofinancovanie zo ŠR - CLIMAFORCEELIFE	437 673	371 846
Zostatok dotácie (grantu) (LIFE) kofinancovanie zo ŠR - IP LIFE NATURA 2000	543 956	446 172
Zostatok dotácie (grantu) EC (LIFE) - IP LIFE Living Rivers	1 077 142	1 010 527
Zostatok dotácie (grantu) ERDF a MIRRI (Interreg CE) - LECA	177 367	161 547
Zostatok dotácie (grantu) ERDF a MIRRI (Interreg DRP) - RESTORIVER	230 357	181 761
Zostatok dotácie (grantu) ERDF a MIRRI (Interreg DRP) - FORESTCONNECT	234 935	221 001
Zostatok z grantu Open rivers programme	94 038	47 800
Zostatok z grantov WWF organizácií	63 647	415
Zostatok fundraisingových kampaní	11 736	17 939
Zostatok z firemných grantov	45 801	79 260
Zostatok podielu zaplatenej dane	4 091	5 700
Zostatok z grantu (DBU) Landscape for butterflies and other pollinators	51 757	40 747
Zostatok dotácie (grantu) Horizon - DanubeLifeLines		259 464
Pasíva spolu / Total liabilities	4 670 647	4 412 732

Spracované / Prepared by:
WWF Slovensko, občianske združenie

Schválené / Authorized by:
CEO Mgr. Miroslava Plassmann, PhD.

**Za poskytnutie profesionálnych
fotografií ďakujeme:**
Tomáš Hulík, Lukáš Holásek, Jakub Krška,
Martin Horák, Jan Zavřel
© 2025

**WWF® and ©1986 Panda Symbol are
owned by WWF. All rights reserved.**

WWF-Slovakia, Medená 101/5 | 811 02
Bratislava, IČO / Reg. no.: 52204430 |
DIČ / Tax reg. no.: 2121339231

Pre viac informácií navštívte náš web:
wwfsk.org

Working to sustain the natural
world for the benefit of people
and wildlife.

together possible. panda.org